

Befejezte munkáját az Akadémia közgyűlése

A Magyar Tudományos Akadémia 137. közgyűlése pénteken a Várban levő díszteremben, Pach Zsigmond Pál elnökletével együttes ülésel, az elnökségi, valamint a főtítkári beszámoló feletti vitával folytatódott. A tanácskozáson részt vett Aczél György, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Minisztertanács elnökhelyettese.

A rendkívül élénk, sokrétű vitában az egyik központi téma az volt, hogy miként hasznosítható a tudomány eredményei a mindennapi gyakorlatban.

Hangsúlyt kapott a vitában az a felismerés, hogy a kutatási eredmények minősége nemcsak a tudomány-politikának, hanem a gazdaságpolitikának is kulcskérdése. Többet szóltak az új tudományos eredmények gyakorlati bevezetésénél tapasztalható gondokról, a kísérleti üzemek, a kutatás, a termelés, a hasznosítás és értékesítés egységéről.

Számos felszólaló foglalkozott az egyetemeken folyó kutatások és az egyetemi kutatók helyzetével.

Szóba került a vitában az alapvető problémák eredő szabádmunka, találmányok sora. Nem kevés szemléleti és bürokratikus akadály van

egy-egy találmány szabadalmaztatásának.

A vitában 25-en nyilvánították véleményét. Az elhangzottakra Szentágothai János, az MTA megbízott elnöke és Márta Ferenc, az MTA főtítkára válaszolt.

Ezután Szentágothai János, az MTA megbízott elnöke javaslatot tett az akadémia új tiszteleti tagjainak megválasztására. A közgyűlés titkos szavazással tiszteleti tagnak választotta Hausser Arnoldot, az Angliában élő, nemzetközileg ismert művészeti-szociológust, és Szabó T. Attilát, a kolozsvári Babes-Bolyai egyetem nyugalmazott professzorát, az újabb magyar nyelvtudomány egyik legjelentősebb személyiségét.

Ugyancsak titkos szavazással két évi időtartamra megválasztották az Akadémia elnökét és alelnökét. Az

Akadémia elnöke Szentágothai János akadémikus, új alelnöke pedig Somos András akadémikus, az agrártudományok osztyájának elnöke lett.

Az Akadémia elnökének és alelnökének megválasztása után határozathozatalra került sor.

Határozatában a közgyűlés jóváhagyta az elnökség és a főtítkári beszámolóját, majd határozatba foglalta az akadémia előtt álló időszerű feladatokat, állást foglalt a közgyűlésen, az elnökség és a főtítkári beszámolójában felvetett kérdésekben.

Külön határozati pontban emlékeztek meg Erdey-Gruz Tibornak, az MTA volt elnökének érdemeiről.

A közgyűlés határozatában döntött tudományirányítási, tudomány-vezetési kérdésekről, valamint a testületek és a szakigazgatás együttműködésének továbbfejlesztését szolgáló szervezeti intézkedésekről.

Ezzel a Magyar Tudományos Akadémia 137. közgyűlése befejezte munkáját.

Korszerűbben, gazdaságosabban

Új, újabb, legújabb — sulykolják a gyerekek az iskolapadban. Újabb vetélő nélküli szövőgépet helyeznek üzembe az újszegedi szövőgyárban — újragondolják az ottaniakat. S e minősítő jelzőt egyre gyakrabban használjuk az élet minden területén. De nincs ebben semmi különös, mert aki lépést kíván tartani a haladással, soha nem mondhat le arról, hogy megismerje és alkalmazza az újat, mindig az újabbat, a legújabbat. A párt Központi Bizottsága legutóbbi ülésén — az első negyedévi tapasztalatok alapján — megállapította, hogy az ideai terv gazdaságpolitikai céljai, fő irányzatai helyesek, elérhetőek. Az első hónapok eredményei is reményteltezők. Kádár János a szocialista brigádvezetők kongresszusán hangsúlyozta: „Az ideai népgazdasági terv végrehajtása jól indult. Jelszavunk, hogy a folytatás még jobb legyen! Mert az 1977. évi tervet teljesíteni kell. Harcolni kell az ideai jó eredményekért, mert valójában ezen múlik az ötéves terv sorsa is.”

A legfontosabb irányelveket szinte „betéve” tudjuk, ahhoz viszont, hogy maradéktalanul valóra váljanak célkitűzéseink, mozgósítanunk kell erőnket. Vagyis, fokozni a munka hatékonyságát, hogy ennek segítségével gyorsuljon a fejlődés üteme, emelkedjen a műszaki színvonal, tovább javuljon a népgazdaság egyensúlya, tervszerűbben alakuljon a külkereskedelmi forgalom, és elérjük az életszínvonal emelésére kitűzött célokat — mutatott rá a Központi Bizottság legutóbbi ülése. Azt is hangsúlyozta, hogy nagyobb erőfeszítésekkel kell tennünk a gazdaságos termelési szerkezet további fejlesztéséért, a beruházások tervszerű megvalósításáért. Jelentősen javítani kell az üzem- és munkaszervezést, a munkaerő-gazdálkodást, nagy figyelmet kell fordítani a belső tartalékok feltárására.

Van mit tennünk szűkebb környezetünkben is. A szegedi gyárak és üzemek — néhány kivételtől eltekintve — a középmezőnyben helyezkednek el. Fölserolhatnánk példákat, hogy hol dolgoznak gyengébben, hol topognak egyhelyben. Most azonban szóljunk az elismerés hangján arról, hogy például hol korszerűsítettek, milyen új technikát állítanak a termelés szolgálatába annak érdekében, hogy valóban ne csak többet adjanak, hanem jobbat és mást, mint korábban. A Kenderfonó és Szövőipari Vállalat gyáraiban találunk jó példákat. Termelnek már az új zsákkötő gépek, amelyeket az újszegedi szövőgyár keletgyártó üzemében állítottak munkába. Ezek a Rachel-típusú gépek gyakorlatilag azonosak a régebben vásároltakkal, de időközben egy kis korszerűsítést végeztek rajtuk, s így a technológia és a termékek külső képe — előnyére — változott, a termelékenység pedig növekedett. A tömlőkötő gép is korszerűbbé vált, s jelenleg egy művelet során 16 tömlőt készít, 40–60 méter percenkénti sebességgel. Ezek a hálószerű tömlők különböző mezőgazdasági termékek — gyömolcsók, burgonya, hagyma stb. — kis tételű, 1–2 kilogrammos csomagolására alkalmasok. Ezt a csomagolóanyagot örömmel vásárolják a tőkés piacon, ezért jó eladású lehetőségekre lehet számítani. Ilyen cikkekben szabad és kell többet termelni, mert kívánatos és szükséges a népgazdasági egyensúly javítása érdekében.

Sok gondot okozott a szegedi kenderfonógyárnak a kötélgyártás. A hagyományos, több szakaszról álló gyártás avultsága, alacsony termelékenysége miatt, a nagy helyigény és nehéz fizikai igénybevétel miatt nem volt folytatható. Ezért a vállalat már tíz éve elhatározta, hogy korszerűsíti a technológiát. Elsősorban pénzügyi hiány miatt nem tudta korábban megoldani ezt a „gordiusi csomót”. Most sikerült, mert segítettek a diósgyőri munkások. Az ottani drótművek újítottkollektívája tavaly olyan, folyamatos kötélgyártó géptípust dolgozott ki, amely igen jól megfelel a szegediek igényének, a készítmény kötelek minőségi követelményeinek. Elkészült egy gép, elhozták a diósgyőri szakemberek, és a szegedi kenderfonógyári kollégákkal közösen üzembe helyezték. Ezzel a géppel azonban csak vékonyka köteleket lehet gyártani. A termelési tapasztalatok kedvezőek, s kiderült, hogy lehet olyan gépet is gyártani — idehaza —, amelyen majd vastagabb kötél készül, s ezzel véglegesen megoldódik a hazai kötélgyártás — és egyben a szegedi üzem — gondja.

De térjünk vissza az újszegedi gyárba, ahol az újabb vetélő nélküli szövőgépet hamarosan üzembe helyezik. Amint arról annak idején lapunkban is beszámoltunk, az újszegedi szövőgyárban több mint egy esztendő óta „versenyeztettek” egy francia és egy NSZK-beli gyártmányú, vetélő nélküli szövőgépet. A próbák idején megállapították, hogy mind a két gép közel azonos tulajdonságokkal rendelkezik. Igen magas a teljesítőképesség, megfelelő a minőség, könnyebb a kezelése, mint a korábban használt gépeké. A vállalat vezetői a vásárlást attól tették függővé, hogy melyik cég adja olcsóbban a berendezést. A versenyeztetés végeredményeként a francia SACM-szövőgépet rendeltek meg, mert alacsonyabb áron jutottak hozzá, s apróbb előnyökkel is rendelkezett a versenytársal szemben. A gyártó cég vállalta, hogy az év közepe táján leszállítja mind a 22 ragadókaros, vetélő nélküli szövőgépet.

A jutagváriakat se hagyjuk ki a sorból, mivel ott is üzembe helyezték egy új ponyvavarró gépet. A nagy méretű, konfekcionált ponyvák, különösen a legtartós csarnokok gyártásánál eddig sok gondot okozott a varrás, mivel a több száz kilogramm súlyú ponyvaanyagot igen nehezen lehetett a gépek karja alatt elhelyezni, átvezetni. A most munkába fogott, Adler-gyártmányú varrógép olyan karhosszúságú, hogy alatta a legnagyobb méretű ponyvák is könnyen átvezethetők. Külön előny, hogy a gép kettős meghajtású, így a termelékenység is csaknem kétszeresére növelhető.

A szegedi székfűgyártó nagyvállalat helyi gyáraiban sok jó példát találtunk. Ettől függetlenül, ezekben a gyárakban is van még tennivaló, mert gyakran panaszkodnak a szövönők, hogy a fonal szakad. Pedig a fonalat a „testvérgyárban” készítik. Viszont biztató, mennyire javulnak a technikai és technológiai feltételek. Végül az is törvényszerűség, hogy a korszerűbb és újabb géppark korszerűbb és jobb munkaszervezést is maga után von. Most csak a „szépre emlékeztünk”, de ne legyünk szégyenlősek, ha eredményeket érlel munkánk, törekvésünk.

Gazdag István

Véget ért az INFO 1977 szegedi tanácskozása

Három szekcióban 13 előadás hangzott el

Az iparstatistikusok és üzemegeológusok VIII. vándorgyűlését május 5-én és 6-án Szegeden rendezték meg. A kétnapos konferencia témája a szocialista gazdasági integráció volt. A plenáris ülésen, amint arról pénteki lapunkban beszámoltunk dr. Szita János miniszterhelyettes tartott előadást, majd a konferencia résztvevői tegnap három szekció keretében folytatták munkájukat. A szekcióülésen részt vettek Csongrád megye és Szeged párt- és tanács szervezeteinek képviselői is.

Az I. nehézipari szekció a megyei tanács nagytérképén tartotta ülését. Kangyalika Antal országgyűlési képviselő, a HÓDGEPA makói gyárában igazgatója elnöklével lefolyt tanácskozáson négy előadást hallgattak meg a résztvevők, majd élénk vita kísérette az aktuális témákat. Az általános integrációs feladatok mellett kiemelten szerepelt a szakemberek körében a nagyvállalatok és a

KGST kapcsolatai, a magyar gépipar együttműködése a szocialista országokkal, s az országok közötti kooperáció és specializáció szerepe a magyar ipar fejlődésére.

A II. könnyűipari szekció a szegedi városi tanács dísztermében ülésezett Kovács Lajosnak, az MNB megyei igazgatójának elnöklével. Az előadások a következő témaköröket ölelték föl: A könnyűipari rekonstrukció és a szocialista integráció (dr. Burkus Egon, a Könnyűipari Minisztérium főosztályvezetője tartotta), a KGST-tagországokkal folytatott nemzetközi együttműködés időszaki feladatai a könnyűiparban (dr. Mór András, a Könnyűipari Minisztérium főosztályvezetője tartotta), a KGST-n belüli összehasonlítások felhasználása a textilipar fejlesztésének tervezésében (dr. Fülöp Sándor gyárigazgató előadása) és a szocialista integráció hatása a kenderiparban címmel a

Marosi János, a KSZV vezérigazgató-helyettese tartott előadást.

A III. élelmiszer-termelési szekció a Magyar Tudományos Akadémia szegedi bizottságának székfűgyártó ülésezett Barabás Miklósnak, a KSH főosztályvezetőjének elnöklével. Itt öt előadást hallgattak meg a résztvevők. A szocialista integráció és a magyar élelmiszer-termelés, a húsexporttal kapcsolatos feladataink, az élelmiszer-termelés és a jövő kutatás, az élelmiszeripar műszaki színvonalának néhány mutatója és nemzetközi összehasonlítása, ipari fejlődés és gazdasági szerkezet megválasztás el. Az utóbbi két téma előadója szegedi szakember — Virág József, az Élelmiszer-ipari Főiskola tanszékvezető docense és Klonkai László aszpírán, a KSH megyei igazgatóságának osztyálynézetője — volt.

A résztvevők egyöntetű véleménye a szegedi konferenciáról, hogy igen hasznos volt, sokoldalúan és részletesen áttekintették a közgazdászok és iparstatistikusok a szocialista országok gazdasági együttműködésében rejlő lehetőségeket és a további feladatokat. Az előadásokat, azok szövegét könyvalakban — a Statisztikai Kiadó Vállalat gondozásában — is közzétették a konferencia szervező bizottsága. A könyv börtőlapjának belső oldalát Szeged város címere díszíti.

A világ mai helyzetében az emberen segítő, bajmegelőző tevékenységünkben elengedhetetlen, hogy a létünket biztosító béke megővésében ne csupán szemléljük, hanem aktív alakítói is legyünk az emberiség cselekvésének, és ezzel a jövő történelmének.

Ezt követően Hantos János főtítkári előterjesztésében megtárgyalták az országos vezetőség beszámolótervezetét a IV. kongresszus óta végzett munkáról.

Az országos vezetőség határozata alapján a Magyar Vöröskereszt V. kongresszusát 1977. október 29-én és 30-án tartják meg. (MTB)

Októberben kongresszus

A Vöröskereszt országos vezetőségének ülése

A Magyar Vöröskereszt országos vezetősége pénteken kibővített ülést tartott.

Dr. Gegei Kiss Pál akadémikus, a Magyar Vöröskereszt elnöke megemlékezett a Vöröskereszt világnapról. A világnap alkalmából elfogadott állásfoglalás hangzatosja: Mi, magyar vöröskereszttesek határozottan állást foglalkunk amellett, hogy a vöröskeresztes mozgalomban az igen fontos segélyező és védő feladatok mellett adjunk elsőbbséget a bajmegelőzésnek, az emberiséget fenyegető legfőbb baj, a háború megelőzésének. Határozottak és egységesek vagyunk abban a követelésben, hogy a háborúk tekintessenek büntetésnek. Korunkban világháború kirottantása az egész emberiséget megsemmisítés-

sel fenyegetné, s ezért a modern atomháború az emberi történelem legsúlyosabb bűnténye lenne.

A világ mai helyzetében az emberen segítő, bajmegelőző tevékenységünkben elengedhetetlen, hogy a létünket biztosító béke megővésében ne csupán szemléljük, hanem aktív alakítói is legyünk az emberiség cselekvésének, és ezzel a jövő történelmének.

Az országos vezetőség határozata alapján a Magyar Vöröskereszt V. kongresszusát 1977. október 29-én és 30-án tartják meg. (MTB)

KISZ-védnökségek a mezőgazdaságban

A II. tiszai vízelépcső és öntözőrendszer felett vállalt KISZ-védnökség 1977-re is jelentős feladatokat tartalmaz: a fő teendő a kisköréi főmű II. ütemének megvalósítása, a hullámtéri duzzasztómű 1978-ban való átadása.

A mezőgazdasági KISZ-szervezetek ebben az esztendőben tapasztalatcsereken, kirándulásokon ismertetik meg a fiatalokat a létrehozott öntözési modellgazdaságok eredményeivel, s az üzemek és szövetkezetek KISZ-szervezeteinek védnökségi munkájával. Fiatal agrárszakemberek tájékoztatják az odalátogatókat az öntözési gazdálkodásról.

A háziprogram felett vállalt KISZ-védnökségekben a termelőszövetkezetek és az állami gazdaságok KISZ-szervezetei azzal bízták meg tagjaikat: mutassanak példát az állatállomány fejlesztésében, a tejtermelés növelésében, a szükséges szálás takarmánybiztosításában, a szakszerű takarmányozás megvalósításában.

Üzembe helyezéskor után is folytatják a miskolci hűs-kombinat és a szegedi szalámigyár fölött vállalt védnökséget.

Eredmények a gépiparban

A tervteljesítés eddigi tapasztalatairól tárgyalt a vasasszakcszervezet központi vezetősége.

A tervteljesítés eddigi idején eredményei a vasiparban megfelelőek a várakozásoknak, a munka szervezésében, egyenletesebben indult, mint tavaly — mondtotta Rabi Béla kohó- és gépipari miniszterhelyettes, a vasasszakcszervezet központi vezetőségének pénteki ülésén. Különösen örömdetes az exporttervek folyamatos teljesítése. Az idén a kohó- és gépipar 568 millió dollár értékű árut akar szállítani a tőkés partnereknek, 100 millió dollárral többet, mint tavaly, ami a termelés és a piacutató számára is nagy feladat. Ebben a pillanatban a tervezett export nagy részét máris biztosítottáknak tekinthető.

Agrokémiai bemutató

Tegnap, pénteken Üllésen, a művelődési házban a Magyar Agrártudományi Egyesület Csongrád megyei szervezeteinek növényvédelmi szakosztálya, a Csongrád megyei Növényvédő Állomás, a Szeged megyei városi tanács mezőgazdasági és élelmiszerügyi osztyálya, a Csongrád megyei tanács vb Szeged járási hivatalának élelmiszerügyi kereskedelmi osztyálya, a forrásküti Haladás Mezőgazdasági Termelőszövetke-

zettel közösen agrokémiai bemutatót tartott. Az összejövetelen a mezőgazdasági szakembereknek bevezető előadásában dr. Kertész Lajos főmérnök az ideai agrokémiai feladatokat ismertette. Ezt követően a termelőszövetkezetek, szakszövetkezetek képviselői megtekintették a gyakorlati bemutatón a talajminta-vételést. Minderre azért van szükség, hogy a jövőben gazdaságosan, okos módon adagolják a talajnak a tápanyagot.